

# הגזול עצים פרק תשיעי בבא קמא

קב א מ"י פ"ז מהל'  
גולה הלכה יב סמג  
ע"ש עג:  
ק ב מ"י שם הלכה יג  
סמג עס:  
ק"א ג מ"י שם הלכה א  
ב ופרק א מהלכות  
שטות הלכה ח ט סמג  
לא"ן רמ:  
ק"ב ד מ"י פ"ז מהל'  
גולה הלכה ט סמג  
ע"ש עג טו"ש"ע ח"מ ס"י  
שם סוף א:  
ק"ג ה מ"י שם פ"ד הלכה  
ט סמג שם טו"ש"ע  
ח"מ ס"י ששה סוף א:  
ק"ד ו מ"י שם פ"ז הלכה  
י סמג שם טו"ש"ע  
ח"מ ס"י שם סוף ב:  
ק"ה ז מ"י פ"ד מהלכות  
מכירה הלכה ב סמג  
ע"ש עג טו"ש"ע ח"מ ס"י  
ששה סוף א:  
ק"ו ח מ"י שם הלכה י  
טו"ש"ע שם סוף ב:  
שם סוף ב:  
גולה הלכה ט סמג  
ע"ש עג טו"ש"ע ח"מ ס"י  
ששה סוף א:  
ק"ז ט מ"י שם טו"ש"ע  
שם סוף ב:  
ק"ח י מ"י פ"ד מהל'  
גולה הלכה ט סמג  
ע"ש עג טו"ש"ע ח"מ ס"י  
ששה סוף א:  
ק"ט כ מ"י שם הלכה י  
טו"ש"ע שם סוף ב:

**מוסר רש"י**  
הרי זה משלם חומש  
על חומש. הרי זה מוסר  
חומש על חומש שכפר. וכן  
אם חזר ונתן לו חומש  
לאשון שנשבע עליו וחזר  
וכפר ושבע על חומש שני  
והודה מוסר חומש על  
חומש שני וכן לעולם. עד  
שיחמטט הקרן משהו  
פרוטה. חומש שהיא  
מחוייב בכך וחוזר ויפטר  
קריו קרן. עד שהיא  
כפירת שבעתה כפחות  
משהו פרוטה (ב"ח נד).

**מניח גזילה ביניהם ומסתלק.** בפרק המפקיד (ב"מ לו:) מוקי לה ללאו  
דוקא צנייהא דשקלי להו כולהו ואזלי אלא יניח עד שימצבר  
הדבר מי הם הצעלים: **דברי רבי טרפון.** ואפילו לרב הונא  
ולרב יהודה דאמרי בהגזול בתרא (לקמן דף ק"ט.) גבי מנה לי בידך  
והלה אומר איני יודע חייב דשמא  
וצרי צרי עדיף ומפקינן ממונא הכא  
מורו דאין נריך לשלם לכל אחד דהא  
לדידיה נמי צרי שארבעה משקרין  
שבדאי לא גזל אלא האחד הלכך  
צרי לידהו לא חשיב לגבי שמא  
דידיה לאפוקי ממונא ואפילו רב  
נחמן ורבי יוחנן דאמרי התם פטור  
דלאו צרי עדיף אלא מוקמינן ממונא  
בחזקת מריה מלו סברי הכא אפילו  
כרבי עקיבא דאמר עד שישלם גזילה  
לכל אחד ואחד דהכא מיהא מנה  
מודה דאית ליה לשלומי אבל התם  
לא מודי מידי: **לעולם ר"ע.**  
משום הכי מוקי פלוגתייהו בנשבע  
וכ"ע ולא מוקי לה בשלם נשבע  
ותיבי כר' טרפון משום דבכל דוכתא  
מהדרי לאוקמי מתני' כר' עקיבא  
כדאשכחן בסוף השוכר את האומנין  
(ב"מ דף ע"ב.) דפריך אי הכי קמה לה  
מתני' דלא כרבי עקיבא:

**ו' רבי טרפון א"ג נשבע עבוד**  
**רבנן תקנתא בו.** תימה  
דמשמע הא אין הולאה הדרג יתירה  
מוליכה אחריו למדי ואמאי והאמר  
ר' טרפון מניח גזילה צנייהא ומסתלק  
וכ"ה' ה' בני אדם היינו הולאה  
מרוצה על הקרן הא צנינים נמי  
קמינן לקמן בצנייתא דחסיד ושמא  
השתא אכתי לא שמיע ליה ומיהו  
תימה כיון דמודה ר"א היכא דאין  
הולאה יתירה אמאי קאמר ר"ע היא  
כר' טרפון נמי אמאי דאפילו למאן  
דמוקי לה כר"ע לא מיתוקמא מתניתין  
אלא צאין הולאה יתירה וי"ל דמתני'  
איירי אפילו בהולאה יתירה שריך  
להוליך עד מדי כשאנו מואל צ"ד  
עד מדי אע"ג דלא שכיח ולא נקט  
מתניתין מדי אלא לפרושי דאפילו  
בהולאה יתירה איירי ונריך להוליך  
עד מדי או עד מקום צ"ד אם יש  
קרוב יותר אע"ג דהולאה יתירה  
עד שם ומש"ה מתוקמא כר"ע ולא  
כר' טרפון דלר' טרפון אפילו כי אין  
מואל צ"ד לעולם אין נריך לעשות  
הולאה יתירה על הקרן אלא מניח  
צידו עד שמואל צ"ד במקום קרוב  
וא"ת מנלן דס"ל הכי לרבי טרפון  
דלמא כשאין צ"ד מודה וי"ל דסברא  
הוא דאי היה מנריך הולכה למדי  
כשאין צ"ד כ"ש בגזל אחד מחמשה דלא  
הוי קני במסירה לצ"ד כיון דלא הדר  
ממונא למריה אלא עד שישלם לכל  
אחד ואחד והיה מלי ר"א בן זדוק  
לאשמועינן רבותא שאם הולאה

הרי זה משלם חומש על חומש. חומשו של חומש לחומש ראשון  
נעשה קרן: עד שיחמטט בו. שאם חזר ונתן לו חומש ראשון  
ונשבע על השני והודה משלם חומשו וחומשו של חומש שני וכן  
לעולם עד שיחמטט הקרן של חומש שלא יכפור לו שזה פרוטה:  
**או עסק את עמיא. שכר שכיר:**  
**תשומת יד.** הלוואה: **גב' לא נשבע.**  
לא צעי להוליך אחריו עד למטי  
לידיה: עד שישלם לכל אחד. דהשבעה  
לומר מי שהוא שלו יטלנה: מניח  
גזילה. ולא צעי לאמטויי לדידיה  
וסגי צמניח לפניו שהי הצעלים שם  
הוא: לעולם רבי עקיבא. כר"ע  
מעיקרא מהדרינן לאוקמי משום  
דכולהו תנאי סמימתא חליבא דר"ע  
סמס כדאמר צאלו הן הנחנקין  
(סנהדרין דף טו.). **עבוד רבנן קנתא.**  
תקנת השבים. והכא דמסקא ליה  
תסגי להו צמניח כדתינא עבוד  
תקנות גבי גזול ונשבע והודה ואין  
הגזול כאן דלע"פ דכתיב לאשר הוא  
לו תקון רבנן דנתניהו לשלם צית  
דין ויהא תחת יד עד שיבא גזול  
ויטלנו: דקא מפדיר ממונא למריה.  
לאחר זמן יחזירו צית דין: לא  
נחלקו על שלקת. דכיון דליכא איסורא  
סגי ליה בהכי דלא כתיב לאשר הוא  
לו אלא במקום שחטא דצעי כפרה:  
מה לי נוקח בו. הרי נשבע לשקר  
ואשבעת שקר כתיב לאשר הוא לו  
צין אגזל צין אשמות יד דבהיתר  
אתא לידיה: תנא דחסיד אחד פליג  
אדר' שמעון בן אלעזר: רבי טרפון  
היא. מתני' דקמי נשבע דאי ר"ע  
אפילו לא נשבע נמי: ור' טרפון מכדי  
כו'. אמנותינן פריך דאמר נשבע אין  
לא נשבע לא ואוקימנא כר' טרפון:  
לא סגיאל דלא הודה. דכפרה והשכון  
דקרא אהודה כתיב דכתיב בגזל הגר  
והסודו את חטאתם וגו' (שמדבר ה:)

**בני אדם ואינו יודע מאיזה מהן גזל שר' טרפון** אומר מניח דמי גזילה ביניהם  
ומסתלק ורבי עקיבא אומר אין לו תקנה עד שישלם גזילה לכל אחד ואחד ואי  
סלקא דעתך דאישתבעימה לי לקח מה לי גזל ועוד מתיב רבא מעשה  
בחסיד אחד שלקח משני בני אדם ולא היה יודע מאיזה מהן לקח ובא  
לפני רבי טרפון אמר לו הנח דמי מקחך ביניהם והסתלק בא לפני רבי עקיבא  
אמר לו אין לך תקנה עד שתשלם לכל אחד ואחד ואי סלקא דעתך  
דמישתבע חסיד מי מישתבע בשיקרא וכי תימא דמישתבע והדר הוי חסיד  
והא כל היכא דאמרינן מעשה בחסיד אחד או רבי יהודה בן בבא או רבי  
יהודה ברבי אילעאי ורבי יהודה בן בבא ורבי יהודה ברבי אילעאי חסידים  
דמעיקרא הוו אלא לעולם ר' טרפון היא ומודה ר' טרפון היכא דאישתבע מאי  
טעמא דאמר קרא לאשר הוא לו יתננו ביום אשמתו ורבי עקיבא (דאמר)  
אע"ג דלא מישתבע קנים ור' טרפון מכדי היכא דמישתבע לא סגיאל דלא הודה  
מאי איריא ונשבע אפילו בלא שבועה נמי דתניא (מורה רבי טרפון) באומר  
לשנים גולתי אחד מכם מנה ואינו יודע איזה מכם גולתי לזה מנה לזה מנה  
שכבר

יתירה עד צ"ד דמניח צידו אלא אתא  
דליכא תקנתא כלל בנשבע הלכך דוקא  
מוקי לה כר"ע ולא כר' טרפון דאית ליה  
תקנתא ור"ע ליה תקנתא ור"ע ליה תקנתא  
דנשבע והא דקאמר ר"ע כי עבוד רבנן  
תקנתא היכא דידע כו' לדבריו דר' טרפון  
קאמר כלומר לידי ליה תקנתא כלל בנשבע  
אלא אפילו לדיך דאית לך דרבי אלעזר ברי  
זדוק אפילו בנשבע אכתי איכא למימר הני  
מילי היכא דידע למאן גזל: **כר' עקיבא**  
דנשבע לא סגי דלאו הודה. וכיון שהודה  
מסתמא צא ללאת ידי שמים כיון שלא  
תבעוהו וה"ל נריך להוליכו למדי כי היכי  
דנריך ליתן מנה לכל אחד ואחד:  
שכבר

הרי זה משלם חומש על חומש. חומשו של חומש לחומש ראשון  
נעשה קרן: עד שיחמטט בו. שאם חזר ונתן לו חומש ראשון  
ונשבע על השני והודה משלם חומשו וחומשו של חומש שני וכן  
לעולם עד שיחמטט הקרן של חומש שלא יכפור לו שזה פרוטה:  
**או עסק את עמיא. שכר שכיר:**  
**תשומת יד.** הלוואה: **גב' לא נשבע.**  
לא צעי להוליך אחריו עד למטי  
לידיה: עד שישלם לכל אחד. דהשבעה  
לומר מי שהוא שלו יטלנה: מניח  
גזילה. ולא צעי לאמטויי לדידיה  
וסגי צמניח לפניו שהי הצעלים שם  
הוא: לעולם רבי עקיבא. כר"ע  
מעיקרא מהדרינן לאוקמי משום  
דכולהו תנאי סמימתא חליבא דר"ע  
סמס כדאמר צאלו הן הנחנקין  
(סנהדרין דף טו.). **עבוד רבנן קנתא.**  
תקנת השבים. והכא דמסקא ליה  
תסגי להו צמניח כדתינא עבוד  
תקנות גבי גזול ונשבע והודה ואין  
הגזול כאן דלע"פ דכתיב לאשר הוא  
לו תקון רבנן דנתניהו לשלם צית  
דין ויהא תחת יד עד שיבא גזול  
ויטלנו: דקא מפדיר ממונא למריה.  
לאחר זמן יחזירו צית דין: לא  
נחלקו על שלקת. דכיון דליכא איסורא  
סגי ליה בהכי דלא כתיב לאשר הוא  
לו אלא במקום שחטא דצעי כפרה:  
מה לי נוקח בו. הרי נשבע לשקר  
ואשבעת שקר כתיב לאשר הוא לו  
צין אגזל צין אשמות יד דבהיתר  
אתא לידיה: תנא דחסיד אחד פליג  
אדר' שמעון בן אלעזר: רבי טרפון  
היא. מתני' דקמי נשבע דאי ר"ע  
אפילו לא נשבע נמי: ור' טרפון מכדי  
כו'. אמנותינן פריך דאמר נשבע אין  
לא נשבע לא ואוקימנא כר' טרפון:  
לא סגיאל דלא הודה. דכפרה והשכון  
דקרא אהודה כתיב דכתיב בגזל הגר  
והסודו את חטאתם וגו' (שמדבר ה:)

**בני אדם ואינו יודע מאיזה מהן גזל שר' טרפון** אומר מניח דמי גזילה ביניהם  
ומסתלק ורבי עקיבא אומר אין לו תקנה עד שישלם גזילה לכל אחד ואחד ואי  
סלקא דעתך דאישתבעימה לי לקח מה לי גזל ועוד מתיב רבא מעשה  
בחסיד אחד שלקח משני בני אדם ולא היה יודע מאיזה מהן לקח ובא  
לפני רבי טרפון אמר לו הנח דמי מקחך ביניהם והסתלק בא לפני רבי עקיבא  
אמר לו אין לך תקנה עד שתשלם לכל אחד ואחד ואי סלקא דעתך  
דמישתבע חסיד מי מישתבע בשיקרא וכי תימא דמישתבע והדר הוי חסיד  
והא כל היכא דאמרינן מעשה בחסיד אחד או רבי יהודה בן בבא או רבי  
יהודה ברבי אילעאי ורבי יהודה בן בבא ורבי יהודה ברבי אילעאי חסידים  
דמעיקרא הוו אלא לעולם ר' טרפון היא ומודה ר' טרפון היכא דאישתבע מאי  
טעמא דאמר קרא לאשר הוא לו יתננו ביום אשמתו ורבי עקיבא (דאמר)  
אע"ג דלא מישתבע קנים ור' טרפון מכדי היכא דמישתבע לא סגיאל דלא הודה  
מאי איריא ונשבע אפילו בלא שבועה נמי דתניא (מורה רבי טרפון) באומר  
לשנים גולתי אחד מכם מנה ואינו יודע איזה מכם גולתי לזה מנה לזה מנה  
שכבר

יתירה עד צ"ד דמניח צידו אלא אתא  
דליכא תקנתא כלל בנשבע הלכך דוקא  
מוקי לה כר"ע ולא כר' טרפון דאית ליה  
תקנתא ור"ע ליה תקנתא ור"ע ליה תקנתא  
דנשבע והא דקאמר ר"ע כי עבוד רבנן  
תקנתא היכא דידע כו' לדבריו דר' טרפון  
קאמר כלומר לידי ליה תקנתא כלל בנשבע  
אלא אפילו לדיך דאית לך דרבי אלעזר ברי  
זדוק אפילו בנשבע אכתי איכא למימר הני  
מילי היכא דידע למאן גזל: **כר' עקיבא**  
דנשבע לא סגי דלאו הודה. וכיון שהודה  
מסתמא צא ללאת ידי שמים כיון שלא  
תבעוהו וה"ל נריך להוליכו למדי כי היכי  
דנריך ליתן מנה לכל אחד ואחד:  
שכבר

א) יבמות ק"ח: ב"מ לו.  
ב) וי"ל דמקון. ג) יבמות  
ק"ח: [מסכתא דיבמות  
פ"ד, א] [ממורה טו:].  
ד) רש"ל מ"ו, ח) ב"מ לו:  
ה) ע"ש במפרשי ש"ס מה  
שכתיבו בדברי זה.

### תורה אור השלם

- נפש ב"י תחטא ומעלה  
מקל בין ובחש בעמיתו  
בפקדון או בתשומת יד  
או בגזל או עשק את  
עמיתו:  
2. או מקרא אברהם ובחש  
בה ונשבע על שקר על  
אחת מבבל אשר יעשה  
האדם לךטא בקרה:  
ויקרא ה כב  
3. או מבבל אשר ישבע  
עליו לשקר ושלם אתו  
בראשו וחמשתיו יסך  
עליו לאשר הוא לו  
יתנו ביום אשמתו:  
ויקרא ה כד

### הגהות הב"ח

א) גב' ואינו יודע מאיזה  
וכי לא זו הדרך: (ג) שם  
ממונא למריה אבל גזל:

### גליון הש"ס

גב' תקנה גזילה התקינו.  
ע"י שבעות ד' מה ע"א  
מו"ר ד"ה גדולות:





(א) לעיל 15: (ב) מיר מב, (ג) כלים פ"י מ"ז, (ד) לעיל 15: (ה) ס"ה ל"ג.

הגהות הב"ח

(א) גמ' דהשתא לאו ממונה הוא כיון: (ב) שם ל"ב גזילה גביה או ללמח: (ג) רש"י ד"ה חבית וכו' וממרח יפה וכו': (ד) בא"ד כפ' אלו כלים מזילין:

מוסף רש"י

ותנא תנא. לומר מניין מנח שלנו תמימינו באת (קדושין דכ). גזל חמץ ועבר עליו הפסח אמר לו. לגזל. הרי שלך לפניך. בעין מנות שאלו, דהיינו שאטו ניכר הוא (לעיל 10) ובלבד שישלם לו אותו עלמנו וקיימא בה והשבי את גזילה אשר גזל שהרי לא נשתנה (גיטין 13).

רבינו הגאון

רבא אמר הבי"ע כגון שהיה דיסקיא של אביו מופקדת ביד אחר. פי' שני שקין מחוברין ומתחין על החמור, אחד מצד זה ואחד מצד אחר. ובלשון ישמעאל אלכרי: איכא דאמרי אמר רב פפא לא תימא הנה מילי הפכת דאין גזילה קיימת אבל גזילה קיימת צריך לילך אחריו, לא שנת גזילה קיימת לא שנת אין גזילה קיימת. לשמא תיירק לא חיישינן, וכן פסק הלכה. וכן פסק בפר"ח זצ"ל. אך משלמין חומש על שבוטת כפירת שבעוד קרקעות. פי' כגון שאין גזילה קיימת וכיון שהיה קרקע רבא הגזיל לטרפו להפרע דמי גזילה שגזלו אביו ורחה הוריש וכפר ונשבע בה, נמצאת שבוטתו שכפר ונשבע על הקרקע (ג) גיח מוריש. אמרי גזילה אין כאן מצות השבה אין כאן. רב הגאון ד"ל פי' מצות השבה אין כאן, שלא קיים מצות השבה שהרי לא השיב מה שגזל. חבית שניקבה וסתמוה שמרים הוצלה. פי' סתמוה שמרים נידונת כצמיד פתיל הבפנים ומצלת מן הטומאה על כל מה שבוטתה דתניא ר' יהודה אומר אין צמיד פתיל וחכ"א יש, כיצד חבית שניקבה וסתמוה שמרים ורי"א אינה מצלת, ודברים דבורים. ובפר"ח קמא דיבמות אמרי חבית נקובה היתה וסתמוה שמרים. ונתברר הפירוש.

הגזול עצים פרק תשיעי בבא קמא

קה.

עין משפט נר מצוה

קלב א מ"י פ"ח מהל' גזילה ואכירה הלכ' ד ופ"ז מהל' שבעות הלכה ג ד סמג לאוין רה ועשין ענ: קלב ב מ"י פ"ז מהל' גזילה ואכירה הלכה יא סמג עשין ענ טור ש"ע ח"מ ס' שסו ספ"ג: קלב ג מ"י שם פ"א הלכה ו סמג שם טו"ש ח"מ ס' שם ספ"ג: קלב ד ה מ"י שם טו"ש ע שם ספ"ג: קלב ו מ"י פ"ח מהלכות טירות הלכה ו: קלב ז ה מ"י שם הלכ' ו: קלב ח ט"ב ל מ"י פ"ב מהלכות טומאה מת הלכה ח:

אמר רבא גזל שלש אגודות בג' פרושות והוולו ועמדו על שתיים חייב להחזיר לו אחרת. פי' אם ישנה ענין מחזיר אותה ואם לאו משלם ליה שזה פרוטה כמו שהיתה שזה בשעת הגזילה והוא הדין בלחם שגולה והולכה שמחזיר לו אגודה או דמיה אלל רבואה נקט דלפילו בשלשה דקיים מלות השנה בתרתי אפי"ה חייב להחזיר לו אחת אפי"ג דמהאי ותנא תנא דמיימי לא משמע מינה אלל היכא דגזל אחת והולכה דהיא דמלא לגזל חמץ ועבר עליו הפסח היא רבואה דג' קאמר רבא מסביר ומדנקט והולכו משמע דפשיטא ליה דאם גזל ג' אגודות שוות שמי פרוטות והחזיר לו ב' מהן דלא מייחייב להחזיר לו שלישית כיון דמעיקרא בשעת גזילה לא היו ממונה ולשמא מייקר לא מיישינן:

ה"ג בעי רבא גזל ב' אגודות בפרוטה והחזיר אחת מהן מהו מי אמר' השתא מיהא ליכא גזילה גביה או דלמא הא לא אהדר גזילה ול"ג הא דגרס בספריס הוקרו ועמדה כו': מצות השבה אין באן. נראה דלא צבי למיפשט אלל דלא מעכב מלות השנה ומלות השנה מיהא לא קיים: מצות גי'וח אין באן. ומעכב מלשמות יין ומלמח למתים כאלו לא גילה כלומר כמ"ד גילות מעכב דלחר ישמה הנזיר יין אחר כולם אפי"ג לענין מלוה קאמר דלא קיים מלות גילוח ואליבא דכ"ע דפלוגמח היא צנוז כפ' ג' מינין (דף מ:). הרי אמרו חבית שניקבה וסתמוה שמרים כו'. מה שפירש בקונטרס חבית שנתנה ע"פ ארובה ומצלת על העלייה אין נראה דהיא משנה דמיימי בסמוך חבית שנקבה היא צמס' כלים כפ"י (מ"ז) דמשמע דמיימי להזיל מה שנתנה חס היא בזהל המת דאי הוה מיימי ע"פ ארובה היה לו לשנותה צמס' אהלות ועוד דלשון הלכה לא הוה משמע הכי דה"ל למימר חוללת ונראה לפרש דאיידי בחבית המוקפת צמיד פתיל שאין טומאה נכנסת בה בזהל המת ונקבה ככונס משקה דהכי הו"א שיעורא כדלמך צמס' כלים (פ"ט מ"ח) וסתמוה שמרים חוללת על כל מה שנתנה והא דלמך צמס' המצניע (שבת דף 15) ולענין צמיד פתיל עד שיפחת רובו היינו בסתמוה שאם נקבה וסתמה הוה שם כלי עליה עד שיפחת רובה דלא לא מהני לה סמימה דהו כאלוים שגידלן צייט כיון דאין שם כלי עליו ולא כמו שפי' בקונטרס דהמצניע ולענין צמיד פתיל עד שיפחת רובו אין טומאה נכנסת דרך נקציו עד שיפחת רובו כדמוכח במסכת כלים צפרק שלשה דשיעורו ככונס משקה וכן משמע דהיא שמיצא התם בקונטרס נתנה קדירה ע"פ ארובה דלמך צ"ש הכל טמאים ככונס משקה ואפילו צ"ה לא מטעמי אלל עלייה אלל קדירה טמאה אלמא

ועוד דקמשי ליה כשעמד צדין קודם מימתו והך העמדה מאי מהני הרי כבר נשבע ולא הודה דהא אוקמינן דלא הודה אז והודה בנו ועוד דקמשי כשעמד צדין מכלל דעד השתא צללא עמד צדין והא נשבע הוא ואציו קמי מכלל דצ"ד הוה הלכך ל"ג ליה. וה"ג אי הכי חומש נמי משלם א"ר הונא כו' אי הכי ממון גמור הוא וחומש נמי לשלם: לפי שאין משלמין חומש על כפירה שצדו קרקעות. דחומש אמאי קאמי אשבעתה לאו שבעה היא דקי"ל שבעות (דף מב:) אין נשבעין על הקרקעות והאי בן כי אישבע כפר לה שצדו הקרקעות דאי לאו משום אחריות נכסים לאו עליה רמיא לשומי: רבא אמר. לעולם בגזילה קיימת ודקשיא לך ולמייד הבן חומש על שבעות עלמנו כיון דהודה הכא כשהיתה דסקיא שממון אציו נתון בה מופקדת ביד אחרים וגזילה זו בטובה וכי אשתבע האי בקושטא אשתבע (ו) ולא תימא דשיקרא אשתבע כדסברת (לעיל) ותנן צמס' שבעות (דף נ:): ומיידיים על זדון השבעה ועל שגגתה עס זדון הפקדון ואין חיידין על שגגתה גרידמה כי הכא דליציה אנסייה: לא שנו אלל שאין אותה חזי פרוטה קיימת מן הגזילה עלמה וחזי פרוטה הוא דמחייב ליה ולאו ממונה איכא אלל חס קיימת היא מן הגזילה עלמה צריך לילך: היישין שמה שייקר. ותעמוד על הפרוטה: הייז להחזיר לו. אגודה אחרת ואע"פ דהשתא לא שו"א פרוטה כיון דשבעת גזילה הוה שו"א פרוטה צבי לאהדוריה ולהוליכה אחריו: וסנא סנא. תנא דין קיימא: שגולת. אחת מהשמים ששייר: ונשרה השניה מהו. הוה גילוח או לא: אמר ליה רב אחא לרבינא נזיר שגולת. כל השערות אחת אחת קמבעיה ליה צתמיה. כלומר הא ודאי גילוח הוה כיון ששבעה שצא לגלח האי שזיר הוה ציה שיעור גילוח וגילוח אחת ואע"פ דנשרה שניה גילוח הוא: שגולה אחת. ששצבא לגלח אין כאן שיעור גילוח: ה"ג מי אמרינן השתא מיהא ליכא שיעור: חבית שניקבה וסתמוה שמרים. ומתנה ע"פ ארובה (ו) וממנחת יפה סביבותיה וטומאה צבית מכלת על העלייה כולה מלצא בה שום טומאה דסתמית שמרים סמימה היא ולא שלטת ציה טומאה צמסכת כלים צפרק (י) ואלו מזילין: אגף. לשון מגופה. אגף חזיה היה זה תחתיה שיעור נקב לטמא וכלי המקבל טומאה אינו חוזק צפני הטומאה ואגף צייט חזיה מהו מי אמרינן השתא מיהא ליכא שיעור נקב או דלמא הא לא סתם שיעור סמימה: פקעה צומורה. ואין שם שמרים: עד שימרה. צייט מן הצדדין של זמורה לסותמו היטב:

נשבע אמרו גזל חמץ ועבר עליו

טומאה נכנסת צמכו ככונס משקה: אגף חזיה. תימה היכי דמיא הך צביא להנך צעיות דלעיל דכיון דגף אין כאן נקב ולמה לא תועיל הסתימה דמ"ל חס לא נקבה מעולם אלל כך ומ"ל שאגף חזיה [ועוד] תימה דהכא אמר בסתמוה שמרים שמה סמימה וצמס' ק דיבמות (דף טו): אמרינן חבית של זיתים מגולגלים צ"ש אומרים אין לריכה לניקב ומודים שאם נקבה וסתמוה שמרים שהיא טהורה וי"ל דהתם ודאי לענין הכשר מסתמא לא ינחא להו לצעלים צמה שיואל ממנה כיון שנקבה אף על פי שסתמוה שמרים לאו סמימה מעלייתה היא אלל לענין להזיל מטומאה היא סמימה מעלייתה: